

Po strukturi portfelja **sve bliži** Europi

➤ **Nakon posljednjih preuzimanja Libertas i AWSO više nisu na tržištu, a Addendi je oduzeta licenca, pa je broj osiguratelja smanjen na dvadeset**

Povećanje ukupne premije osiguranja u 2006. dostiglo je 10,1 posto, što je nešto manje nego u 2005., kad je iznosilo 12,2 posto. Porast premije je iznad stope rasta BDP-a, ali nije u skladu s očekivanom dinamikom koja bi omogućila dostizanje razvijenijih zemalja. Ukupna zaračunata premija osiguranja dostigla je 8,2 milijarde kuna, prema 7,43 milijardi kuna u 2005. godini. Premija neživotnih osiguranja iznosila je 6,015 milijardi kuna i povećana je za 9 posto u usporedbi s 2005. (5,514 milijardi kuna), a životna osiguranja bila su ponovno uspješnija, s porastom od 12,9 posto, sa 1,918 milijardi na 2,165 milijardi kuna. Udio životnih osiguranja u ukupnoj premiji dostigao je 26,5 posto.

RESTRUKTURIRANJE GENERALIJA

Nastavljeni su vlasnička konsolidacija i restrukturiranje na hrvatskom tržištu osiguranja. U 2006. prestala je s radom Addenda, što je rijedak slučaj u hrvatskom osiguranju, ali prijenosom portfelja na drugog osiguratelja otklonjene su štetne posljedice za osiguranike. Druge promjene bile su pripajanja, odnosno preuzimanja i restrukturiranja unutar vlasničkih grupacija. AWSO pripojen je Kvarner Wiener Städtische osiguranju, a preuzimanjem Libertasa i restrukturiranjem Generali je postao mješoviti osiguratelj koji se bavi svim vrstama osiguranja. U okviru

koncerna Agram portfelj osiguranja života je iz Sunca prenesen u Agram životno.

Deset najvećih osiguratelja ima 90,4 posto ukupne zaračunate premije, a pet najvećih (Croatia, Euroherc, Allianz, Jadransko i Zagreb) drži 71 posto premije. U 2005. prvih pet osiguratelja ostvarilo je 72,6 posto premije, a prvih deset 90,7 posto. Prema tim pokazateljima čini se da se koncentracija na tržištu nešto smanjila. Kod prvih pet društava dva su smanjila svoj udio, dva su ga povećala, a kod jednog je ostao isti. Kod drugih pet četiri osiguratelja su povećala udio, a jedan ga je smanjio. Nakon posljednjih preuzimanja Libertas i AWSO više nisu na tržištu, dok je Addendi oduzeta licenca, pa je broj osiguratelja smanjen na dvadeset. Čini se da se tržište profilira u smjeru manjeg broja osiguratelja s manjim razlikama u veličini među njima negoli do sada.

Premija osiguranja automobilske odgovornosti povećana je 7,8 posto (u 2005. porast je bio 9,8 posto), a s obzirom na to da je ukupna premija rasla brže, to je

udio premije AO nešto smanjen, na 29,8 sa 30,4 posto u 2005., prema 31,1 posto u 2004., dok je u 2003. iznosio 31,9 posto. U 2001. taj udio bio je 32,7 posto, a u 1998. čak 36,1 posto. Udio premije osiguranja AO posljednjih se godina stalno smanjuje, što znači približavanje strukturi portfelja u zemljama EU.

U tom povećanju različit je udio pojedinih osiguratelja, pa je tako zaračunata premija osiguranja AO vodeće Croatije veća za 1,4 posto negoli godinu prije, premije Euroherca, Triglava i Grawea porasle su između 8 i 9 posto, Jadranskog za 10,4 posto, Sunca za 14, Allianz za 17,5 posto i Zagreba za 2,4 posto. Premija osiguranja AO Heliosa povećana je 39,3 posto, Uniqe

za 40,4, KWSO-a za 53,6, a Generalija za 634. Većina manjih osiguratelja povećala je svoj premijski prihod znatno više negoli veliki osiguratelji automobilske odgovornosti.

Kod većih osiguratelja udio premije automobilske odgovornosti u ukupnom portfelju u 2006. u odnosu na 2005. je smanjen

➤ **Udio životnih osiguranja u ukupnoj premiji i dalje raste i dostigao je 26,5 posto, pa se može očekivati da uskoro postane najveća skupina osiguranja**

Rang lista osiguratelja prema ukupno zaračunatoj bruto premiji

Rang	Osiguratelj	Zaračunata bruto premija	Indeks 2006./2005.	Udio u premiji svih društava u %		Životna osiguranja	Neživotna osiguranja
				2006.	2005.		
1	Croatia	2.951.386.000	105,4	36,1	38,0	296.670.000	2.654.716.000
2	Euroherc	920.590.803	109,4	11,3	11,3		920.590.803
3	Allianz	873.534.058	116,2	10,7	10,1	354.082.600	519.451.458
4	Jadransko	612.059.413	112,1	7,5	7,3		612.059.413
5	Zagreb	442.632.822	101,5	5,4	5,9	201.276.851	241.355.971
6	KWSO	400.840.206	136,8	4,9	3,9	168.432.838	232.407.368
7	Grawe	395.128.359	105,0	4,8	5,1	248.983.242	146.145.117
8	Triglav	318.382.222	116,2	3,9	3,7	59.461.089	258.921.133
9	Merkur	259.250.716	110,9	3,2	3,1	218.354.731	40.895.985
10	Generali	216.179.697	156,2	2,6	1,1	152.762.619	63.417.078
11	Agram životno	201.496.588	175,6	2,5	1,5	201.496.588	
12	Helios	124.132.501	113,4	1,5	1,5	54.216.614	69.915.887
13	Sunce	122.340.000	72,9	1,5	2,3		122.340.000
14	Uniq	109.656.947	120,0	1,3	1,2	61.946.907	47.710.040
15	Croatia zdravst.	59.144.795	213,8	0,7	0,4		59.144.795
16	Cosmopolitan	53.822.480	129,8	0,7	0,6	53.822.480	
17	Erste Sparkassen	51.488.658	500,4	0,6	0,1	51.488.658	
18	Basler živ.	42.071.579	285,5	0,5	0,2	42.071.579	
19	Basler	21.094.458	95,0	0,3	0,3		21.094.458
20	HOK	4.965.000	106,3	0,1	0,1		4.965.000
	Libertas			0,0	0,8		
	AWSO			0,0	1,1		
	Addenda			0,0	0,4		
	UKUPNO	8.180.197.302	110,1	100,0	100,0	2.165.066.796	6.015.130.506

Pregled premija osiguranja autoosiguranja i autokaska (premije u 000 kn)

Rang prema AO	Osiguratelj	Premija osiguranja AO	Udio AO u portfelju društva u %	Broj polica AO	Premija osiguranja AK	Udio AK u portfelju društva u %	Broj polica AK
1	Croatia	823.053	27,9		395.298	13,4	
2	Euroherc	593.880	64,5	481.497	156.872	17,0	47.219
3	Jadransko	427.982	69,9		102.818	16,8	
4	Allianz	151.623	17,4		117.844	13,5	
5	Triglav	105.316	33,1	77.486	45.631	14,3	38.864
6	KWSO	105.074	26,2	71.919	41.738	10,4	12.872
7	Zagreb	103.716	23,4	73.410	34.627	7,8	15.670
8	Grawe	44.358	11,2	32.700	20.310	5,1	11.317
9	Sunce	26.960	22,1		9.857	8,1	
10	Helios	26.717	21,5		16.587	13,4	
11	Generali	15.931	7,4	11.478	9.606	4,4	2.874
12	Uniq	14.915	13,6	8.028	8.754	8,0	2.719
	UKUPNO	2.439.525			959.942		

Suradnja s bankama nije presudna

Često spominjano bankoosiguranje kao važan način prodaje osiguranja života u bogatim zemljama (u nekima se tako prodaje i tri četvrtine osiguranja) razvija se već nekoliko godina i u Hrvatskoj. Ipak, prema prikupljenim podacima od većeg broja osiguratelja, taj način prodaje nije presudan za naše osiguratelje, ali je vrlo važan za barem dva od onih koji se brzo razvijaju. U Allianz bankoosiguranje donosi više od četvrtine portfelja, u Generaliju više od polovice, a u Uniqa je taj udio oko petine. U Agram životnom je, pak, tek malo više od desetine. Ovi osiguratelji, osim Uniqa, imaju natprosječan rast premije, pa je vrlo vjerojatno da im bankoosiguranje koristi u tom razvoju, iako ima i onih s natprosječnim rastom, a da nisu iskazali nikakvu premiju pribavljenu u suradnji s bankama.

Što se tiče unit-linked polica OŽ uvedenih tek nedavno, vodeći osiguratelj je Allianz, kome je taj novi oblik osiguranja donio gotovo petinu portfelja. Kod ostalih osiguratelja ti iznosi su zasad uglavnom simbolični. Sigurno je da će i ovaj oblik osiguranja života uskoro predstavljati mnogo značajniji segment poslovanja i vjerojatno dio koji se najbrže razvija. Bilo bi dobro naći hrvatski izraz za ovaj oblik osiguranja, pa evo dva prijedloga: "osiguranje života vezano uz fondove" ili "fond police".

Osiguranje života – novi oblici osiguranja života i načini prodaje

Osiguratelj	Klasično osiguranje života	Unit-linked	Bankoosiguranje
Allianz	191.352	65.242	97.489
Grawe	247.188	1.795	0
Merkur	215.259	3.096	0
Agram životno	178.751	0	22.746
Zagreb	201.277	0	0
KWSO	164.826	222	3.384
Generali	152.763	0	81.910
Uniqa	49.767	0	12.180
Triglav	53.302	6.159	0
Helios	54.217	0	0
Cosmopolitan	52.886	936	0
Basler životno	42.072	0	0
UKUPNO	1.603.660	77.450	217.709

Rang lista prema premiji životnih osiguranja (premije u 000 kn)

Rang	Osiguratelj	Premija 2006.	Premija 2005.	Indeks rasta 2005/2004	Udio u premiji svih društava
1.	Allianz	354.083	299.470	118,2	16,4
2.	Croatia	296.670	273.697	108,4	13,7
3.	Grawe	248.983	238.541	104,4	11,5
4.	Merkur	218.355	197.002	110,8	10,1
5.	Agram životno	201.497	114.766	175,6	9,3
6.	Zagreb	201.277	219.510	91,7	9,3
7.	KWSO	168.433	148.422	113,5	7,8
8.	Generali	152.763	56.187	271,9	7,1
9.	Uniqa	61.947	54.552	113,6	2,9
10.	Triglav	59.461	50.878	116,9	2,7
11.	Helios	54.217	52.652	103,0	2,5
12.	Cosmopolitan	53.822	41.471	129,8	2,5
13.	Erste Sparkassen	51.489	10.289	500,4	2,4
14.	Basler živ.	42.072	14.738	285,5	1,9
	Sunce	0	67.596	0,0	0,0
	Libertas	0	56.002	0,0	0,0
	AWSO	0	22.523	0,0	0,0
	UKUPNO	2.165.069	1.918.296	112,9	100,0

(Croatia, Euroherc, Jadransko, Triglav), a kod manjih je taj udio povećan.

Udio premije osiguranja autokaska je 11,7 posto, dok je prethodne godine bio 11,8, uz povećanje premije 9,4 posto. Premija osiguranja AK posljednjih godina ima relativno stabilan udio, oko 12 posto. Prije desetak godina udio je bio znatno niži, pa je tako 1998. bio samo 7,9 posto. Promjene kod premija osiguranja autokaska veće su negoli kod osiguranja automobilske odgovornosti. Euroherc bilježi znatan porast (14,5 posto), a slično i Jadransko (23,4 posto), Allianz (13,9 posto), zatim Triglav 17,1 posto, a KWSO čak 54,1 posto. Sunce je povećalo premiju za 43,6 posto, Helios za 77,8 posto, a Uniqa za 40,5 posto, a porast premije Generalija je 423 posto.

Pritom su Croatia, Grawe i Zagreb ostvarili nešto nižu premiju autokaska negoli godinu prije. Udio premije autokaska u ukupnom portfelju porastao je kod osiguratelja s većim stopama rasta, osim kod Allianz, jer je rast ostalog dijela portfelja bio još brži. Kod osiguratelja s nižim stopama rasta ili padom premije

opao je i udio osiguranja AK u ukupnom portfelju.

PORAST UDJELA ŽIVOTNOG

Porast premija osiguranja života od 12,9 posto osjetno je niži od povećanja u 2005., kad je iznosio 22,2 posto. Udio životnih osiguranja u ukupnoj premiji i dalje raste i dostigao je 26,5 posto, pa se može očekivati da uskoro postane najveća skupina osiguranja.

Iako nema sustavnih istraživanja o strukturi klijenata koji ugovaraju životna osiguranja, može se pretpostaviti da su to, kao i prije, zaposleni s većim prihodima i korisnici stambenih kredita.

U osiguranju života koncentracija se stalno smanjuje s obzirom na to da je udio

pet najvećih osiguratelja ponovno smanjen, sa 64 na 61 posto. I dalje je različita dinamika porasta premije najvećih osiguratelja života: Allianz je zadržao čelnu poziciju te je s natprosječnom stopom rasta od 18,2 posto povećao udio u premiji sa 15,6 na 16,4 posto. Ostali najveći osiguratelji života zadržali su svoje pozicije, ali je porast premije kod svih, osim Agrama, ispod

➤ Allianz je zadržao čelnu poziciju u osiguranju života te je s natprosječnom stopom rasta od 18,2 posto povećao udio u premiji sa 15,6 na 16,4 posto

prosjeka. Stoga su smanjeni i njihovi udjeli u ukupnoj premiji. Pritom Merkur bilježi 10,8-postotni porast, Croatia 8,4 i Grawe od 4,4 (udio smanjen sa 12,4 na 11,5 posto). Na petom je mjestu Agram životno, koji je preuzeo portfelj životnih osiguranja od Sunca i s indeksom 175,6 povećao udio sa 6 na 9,3 posto. Zagreb s padom premije od 8 posto, uz smanjenje udjela sa 11,4 na 9,3 posto, je na šestome mjestu.

U drugom dijelu tablice zabilježeno je znatno više promjena. Osiguratelji od sedmog do desetog mjesta zabilježili su porast premije od prosječnog, pa do gotovo trostrukog. Tako su se sedmi i osmi osiguratelj približili petom i četvrtom. Prije nekoliko godina govorilo se o velikoj trojci, zatim o velikoj petorci, a sada se čini da je u skupini najvećih prvih osam osiguratelja života. Na sedmome mjestu je KWSO, također uz portfelj pripojenog AWSO-a. Na osmom je Generali, s indeksom 272 (i povećanjem udjela sa 2,9 na 7,1 posto) dijelom zbog brzog povećanja vlastitog portfelja, a dijelom i zbog pripajanja društva Libertas. Na devetom i desetom mjestu su Uniqa (stopa rasta 13,6 posto) i Triglav sa stopom 16,9 posto. Udio prvih deset osiguratelja povećan je sa 87 na 90,8 posto.

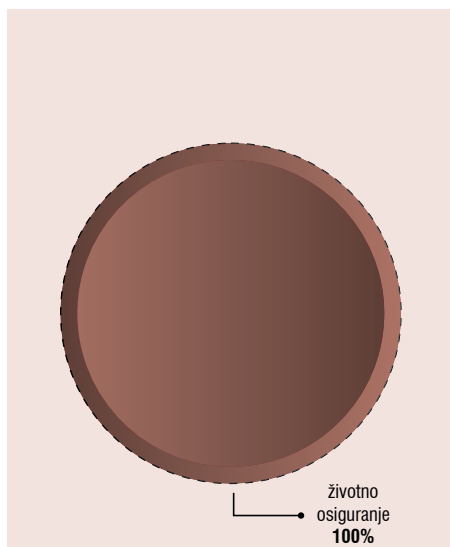
NATPROSJEČAN RAST

Manji osiguratelji, s iznimkom Heliosa, pokazali su natprosječno brz porast premije – Cosmopolitan 30 posto, Basler životno ima indeks 285,5, a Erste Sparkassen čak 500. Basler životno povećalo je udio sa 0,8 na 1,9 posto, a Erste Sparkassen sa 0,5 na 2,4 posto.

Tri osiguratelja života prestala su s radom na tržištu, zbog pripajanja ili prijenosa portfelja u promijenjenim vlasničkim odnosima. Broj osiguratelja se smanjio sa 17 na 14, ali to ne mora značiti da su mogućnosti izbora za hrvatske osiguranike smanjene, naprotiv. I najmanji osiguratelji života povezani su s respektabilnim inozemnim ili hrvatskim financijskim organizacijama te mogu ponuditi kvalitetne i inovativne proizvode.

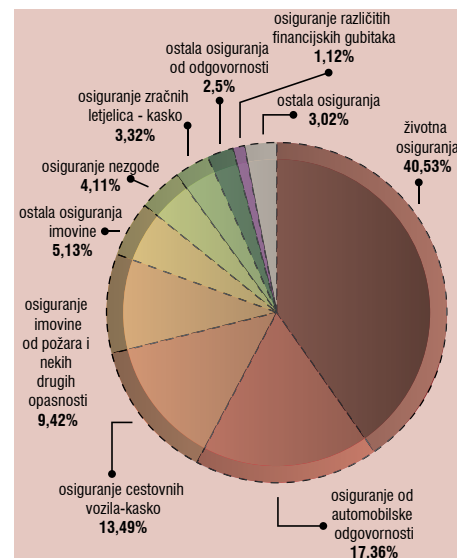
Inozemni vlasnici na tržištu osiguranja života imaju znatno veći udio negoli u neživotnim osiguranjima. Neki od njih rastu isključivo organski, dok su Generali i KWSO ubrzali razvoj preuzimanjima manjih domaćih društava. Osim Croatije, u hrvatskom je vlasništvu još nekoliko značajnih osiguratelja života, a očekuju se daljnje moguće kupnje i posljedične vlasničke promjene.

mr. sc. Vladimir Miletić ■

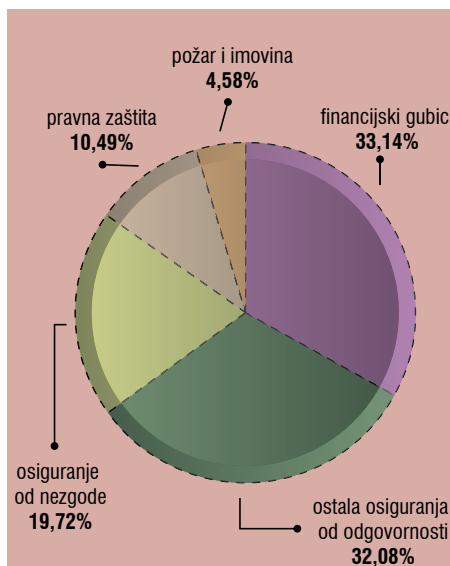
Agram life

osnovano	1997. godine
djelatnosti	životna osiguranja
temeljni kapital	22.680.000,00 kn
predsjednik uprave	Božidar Huljev
bruto premija	201.496.588,00 kn

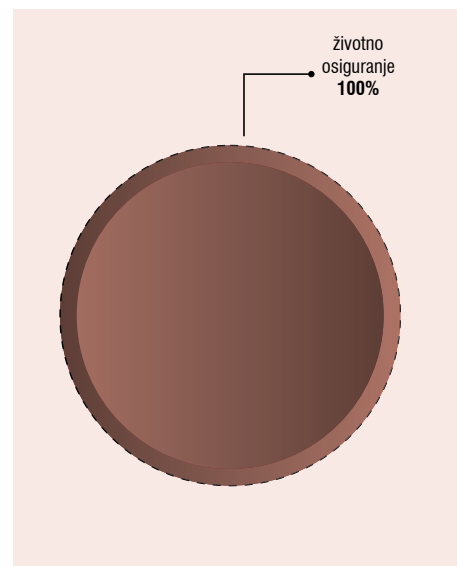
Allianz Zagreb d.d.

osnovano	20. prosinca 1991.
djelatnosti	sve vrste osiguranja
temeljni kapital	79.708.000,00 kn
predsjednik uprave	Boris Galić
bruto premija	873.534.058,00 kn

Basler osiguranje d.d.

osnovano	10. kolovoz 2000.
djelatnosti	neživotna osiguranja
temeljni kapital	22.500.000,00 kn
predsjednik uprave	Igor Đurić, dipl. ing.
bruto premija	21.094.458,19 kn

Basler životno osiguranje d.d.

osnovano	21. studeni 2000.
djelatnosti	životna osiguranja
temeljni kapital	22.500.000,00 kn
predsjednik uprave	Damir Rovis, dipl. oec.
bruto premija	42.071.579,30 kn